

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd i BUU om de nationale test
Titel	Svar på samrådsspørgsmål Æ-Å om de nationale test
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 10 minutter
Tid og sted	Tirsdag den 23. februar 2016, ca. kl. 15.00, i FT, lokale 2-080.

Disposition

1. Indledning
2. Svar på spørgsmål Æ
3. Svar på spørgsmål Ø
4. Svar på spørgsmål Å

1. Indledning

- Udvalget har den 19. januar 2016 efter ønske fra Carolina Magdalene Maier (ALT) stillet mig samrådsspørgsmålene Æ, Ø og Å om de nationale test i folkeskolen.
- Jeg vil besvare de stillede spørgsmål enkeltvis, hvorefter vi kan tage en samlet debat.

2. Svar på spørgsmål Æ

- Spørgsmål Æ lyder: *"Vil ministeren kommentere kritikken af de nationale tests, som fremgår af kronikken 'Nationale tests i skolen er ubrugelige', der er bragt på pol.dk den 18. januar 2016?"*
- De nationale test blev indført i 2006 sammen med en række andre initiativer og med et bredt flertal i Folketinget med det formål at fremme evalueringskulturen i folkeskolen, da flere undersøgelser viste, at Danmark sammenlignet med andre lande havde en svag evalueringskultur. I foråret 2010 blev den første obligatoriske testrunde gennemført med alle nuværende ti nationale test.
- Jeg læser Jeppe Bundsgaards artikel sådan, at hans kritik går på en række overordnede elementer, så som at testene måler det forkerte, der er risiko for, at undervisningen målrettes testene (altså teaching to the test, som ordførerne også nævner), det faglige indhold er forkert, og testene er udformet på en måde, hvor resultaterne bliver for upræcise.
- Hvis jeg skal tage de overordnede kritikpunkter hver for sig, og som jo også er noget af det, som ordføreren uddyber i sin introduktion:
- **Så er det for det første spørgsmålet: Tester vi det rigtige?**
- De nationale test er jo adaptive, og dermed tilpasser de sig elevens niveau. Det kan kun lade sig gøre, fordi testene er computerbaserede og "selvrettende".

- Opgavebanken skal derfor både indeholde meget lette opgaver og meget svære opgaver. Der er på nuværende tidspunkt over 7.000 opgaver i opgavebanken.
- Det er ministeriets opgavekommissioner, det vil sige faglige eksperter – det kan også være lærere og andre – og ikke embedsmændene, der udformer de opgaver, som eleverne får. Opgaverne tager udgangspunkt i Fælles Mål.
- Før opgaverne tages i brug, bliver de derudover afprøvet af ca. 700 elever for at fastsætte sværhedsgraden. Sværhedsgraden er altså heller ikke noget, ministeriet vurderer.
- Det er vigtigt at gøre sig klart, at en computerbaseret og selvrettende test ikke er egnet til at teste alle områder af fagene. Det vil altid blive fokuseret. Og jeg tror sådan set heller ikke, at der er nogen, der på noget tidspunkt har gjort sig nogen tanker om, at de nationale tests skal kunne teste alt. Det kan de jo ikke. Men det er et blandt andre evalueringsredskaber.
- I Rambølls evaluering af testsystemet fra 2013 vurderede en række faglige eksperter, at profilområderne (de tre dele, som hver test er delt op i) i store træk var relevante for lærerne.
- Evalueringen viste dog også, at matematiktesten kunne skrues anderledes sammen, så der blev bedre sammenhæng til Fælles Mål. Og det var netop baggrunden for, at forligskredsen i 2014 blev enige om, at det ene profilområde i matematik skulle udskiftes. Første del af den ændring er gennemført.
- Og jeg kan jo høre, at noget af den kritik, som ordføreren fremfører, er kritik, som bygger på evalueringsrapporten, og hvor der jo er taget konkrete initiativer netop for at imødegå noget af den kritik, der blev rejst i evalueringsrapporten.
- Og på den baggrund har jeg heller ikke grund til at tro, at testene ikke tester det rigtige, som det er nu.
- **For det andet: Er der ikke en risiko for, at lærerne målretter undervisningen for meget mod testene?**
- Testene blev indført, fordi evalueringskulturen i folkeskolen skulle styrkes, blandt andet ved at skabe refleksion og dialog om elevernes faglige niveau.
- Og testene er jo kun ét redskab blandt flere i lærernes arbejde med deres elever. Lærerne skal selvfølgelig bruge deres samlede viden i det pædagogiske arbejde med eleverne. Og der er ingen tvivl om, at hvis et testresultat ikke passer med lærerens øvrige viden om eleven, så skal læreren selvfølgelig tage udgangspunkt i sin samlede faglige vurdering og reflektere over resultatet. Men det er

helt naturligt, at der også undervises i de områder af fagene, der testes i. I og med at de jo også bygger op til de generelle faglige mål.

- Rambøll rapporten havde jo også en tilbagemelding fra lærerne i forhold til, om de kunne anvende testene i deres arbejde, og der er der jo 58 % af lærerne, der svarer, at de i temmelig høj grad eller i meget høj grad benytter testresultaterne til at få et overblik over klassens samlede niveau. Hvis man også tager besvarelsen i nogen grad med, så er det 90 % af lærerne, der fra kategorien i nogen grad over i temmelig høj grad til i meget høj grad siger, at de bruger testene til at få et samlet overblik over klassens faglige niveau.
- Og i forhold til den enkelte elev er der 87 procent af lærerne, som i nogen grad, i temmelig høj grad og i meget høj grad føler, at testene kan være med til at give dem et overblik over den enkelte elevs faglige niveau. Og jeg synes jo egentlig også, at det siger noget om, hvad lærernes opfattelse er i forhold til de nationale tests, om det er et redskab, man kan bruge i forhold til den samlede evaluering af eleverne.
- Er der denne her risiko for, at lærerne målretter undervisningen for meget mod testene?
- Altså, jeg synes jo, at både de besvarelser, som lærerne selv har givet i Rambøll rapporten, men også det faktum, at vi har en meget stærk lærerstand i Danmark, der sætter en ære i at give vores elever og vores børn den bedst mulige undervisning, er et udgangspunkt, som netop gør, at jeg ikke har den opfattelse, at lærerne underviser i retning af, at man skal tage en test for testens skyld, men at man bruger det som et evalueringsredskab blandt andre. Og derfor mener jeg heller ikke, at man skal være så bange for, at lærerne planlægger deres undervisning ud fra testene.
- Jeg kan så høre, at det, ordføreren lidt siger, er, at det er skidt, hvis man får noget basal viden, og man som elev lærer noget udenad. Der tror jeg så grundlæggende, at vi har en forskellig opfattelse af, hvad der også kan være relevante kompetencer. Jeg tror fx at det er sundt, at man også fra elevernes side har en forståelse for en basal viden, hvad end det er historisk viden, og at man kan skelne mellem, hvornår middelalderen var i forhold til moderne tid, hvis man skal tage en karikeret ting. Eller at man ved, hvad verberne er eller andre ting. Altså der er jo basal viden, som i høj grad også gerne skal hænge ved. Og som det vel heller ikke gør noget, at man på forskellig vis sikrer, at eleverne også bliver fortrolige med.
- **Måler testene præcist nok?**

- Det gælder jo for de fleste typer af evaluering, at der altid vil være usikkerhed forbundet med enhver form for pædagogisk testning. Lige præcis de nationale test er lavet sådan, at vi faktisk er i stand til at måle den statistiske usikkerhed meget præcist.
- Da testsystemet blev udformet i sin tid, var ambitionen at etablere nogle test, som var så præcise som muligt, og som kunne afvikles inden for en rimelig tid. Resultaterne skulle meget gerne give så meget viden som muligt om elevernes faglige niveau og fremdrift.
- Jeg er enig i den afvejning, der blev foretaget. Altså at man højest skulle bruge 45 minutter pr. test. Noget af det, der fremgår af kronikken, er, at hvis man brugte længere tid, så ville man måske kunne få et mere præcist resultat. Jeg synes jo også, at der er en hensyntagen til, hvor lang tid man mener, at eleverne skal bruge på en sådan test. Hvis man bliver testet i en lang række flere spørgsmål, så er det klart, at den statistiske usikkerhed bliver minimeret, men det vil jo altid være en afvejning af, om man synes, at elever også i indskoling skal sidde længere tid end 45 minutter med en sådan test, og om det nødvendigvis også vil være hensigtsmæssigt set i forhold til også at fastholde en koncentration og en opmærksomhed omkring testen.
- De højest 45 minutter per test er jo noget, vi har besluttet politisk – da de angår én del af evalueringskulturen i folkeskolen og jo kun tester nogle områder i faget.
- En række andre forhold end den enkelte elevs faglighed kan påvirke testresultatet. Det kan være elevens motivation, lærerens instruktion og tidspunktet på dagen for testafviklingen. Men der kan ikke sættes tal på på samme måde som for den statistiske usikkerhed vedr. det faglige. Og det er jo også et forhold, man er nødt til at tage med, og som vi jo kender fra alle typer af evalueringer – at der kan være udsving. Nogle dage er man mere motiveret end på andre dage – det kan have en effekt i forhold til resultater.
- Folkeskoleforligskredsen er løbende vendt tilbage til spørgsmålet om statistisk usikkerhed. Senest i 2014, hvor der var enighed om at gennemføre initiativer til at styrke den statistiske sikkerhed. De aftalte initiativer er gennemført.
- Der har også været stillet § 20-spørgsmål til testresultaternes pålidelighed – senest med spørgsmål S 111. Resultatet af det analysearbejde, som er omtalt i svaret på spørgsmål S111, foreligger meget snart.
- Derudover har jeg bedt ministeriet om at styrke dialogen med eksperterne om de forskellige synspunkter og holdninger, der har været.

3. Svar på spørgsmål Ø

- Spørgsmål Ø lyder: *”Planlægger ministeren på baggrund af kritikken at igangsætte tiltag vedrørende de nationale tests, og vil ministeren i den forbindelse redegøre for, om ministeren planlægger at afskaffe eller revidere de nationale tests?”*
- Testresultaterne kan åbne for en god dialog mellem lærere og forældre, mellem lærere i deres team, mellem lærere og deres ledere, mellem skoleledere og forvaltninger og mellem skoleledere, forvaltninger og staten om, hvordan vi kan få en bedre folkeskole.
- Jeg er tilhænger af, at vi har en stærk og god evalueringskultur i folkeskolen, og jeg oplever også, at der bredt i forligskredsen er opbakning til, at vi har en stærk evalueringskultur, herunder at de nationale test er en del af det.
- Jeg har derfor ingen planer om at afskaffe de nationale test.
- Men ministeriet er i øjeblikket blandt andet i gang med at se på, om vi kan gøre det nemmere for lærerne at bruge resultaterne i testsystemet. Ministeriet ser på, om information og vejledning om testene kan styrkes – selvfølgelig med respekt for den lokale tilrettelæggelse af undervisningen.
- Det samlede testsystem skal i øvrigt evalueres igen senest i 2018.

4. Svar på spørgsmål Å

- Spørgsmål Å lyder: *”De nationale tests tilsigter at måle på kundskaber og færdigheder i en række boglige fag. Hvordan vil ministeren sikre, at folkeskolen lever op til de øvrige formål, som er angivet i folkeskolens formålsparagraf, særligt at folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre?”*
- Folkeskolen skal jo ikke bare uddanne fagligt stærke og dygtige elever. Skolen skal også danne mennesker, der kan indgå og deltage aktivt i et demokratisk samfund og leve et godt liv og få både den viden og de erfaringer og den dannelse med, som sætter dem i stand til at leve det liv, som de har lyst til og ønsker.
- De to formål hænger uløseligt sammen. Altså uddannelse og dannelse. Den viden, eleverne får, skal spille sammen med deres personlighed, og de skal kunne bruge den viden, de får i deres liv, i deres videre uddannelse og på et fremtidigt arbejdsmarked.

- Den danske folkeskole er, synes jeg, rigtig god til at forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og styre. Og det synes jeg egentlig også, vi bliver bekræftet i, når vi ser vores sammenligninger i forhold til internationale undersøgelser, at vi er rigtig gode til også at sikre, at eleverne bliver stærke på en række andre kompetencer end det, der isoleret set handler om det faglige. Den danske folkeskole har en styrke på det område. En styrke, som jeg synes, vi skal værne om. Samtidig er det en styrke, som vi hverken kan eller må se adskilt fra skolens opgave med at uddanne fagligt stærke og dygtige elever.
- Derfor har vi brug for løbende at evaluere elevernes faglige udvikling, så der kan sættes ind efter behov, fordi vi jo gerne skal have en skole, hvor de elever, der i dag ikke får et tiltrækkeligt stærkt fagligt niveau, også kommer til at stå fagligt bedre rustet.
- Jeg ser ikke umiddelbart for mig, at testene vil være egnede til at dække alle elementer i fagene eller i folkeskolens formålsparagraf. Det har jo heller aldrig været meningen, at de nationale test skulle give et billede på den del
- Folkeskolerne gør en kæmpe indsats for at leve op til formålet i folkeskoleloven – både i fagene og samlet set. Det hverken kan eller skal reduceres til et spørgsmål om kvaliteten af de nationale test.